

[AccueilRevenir à l'accueilCollectionBoite_039 | Freud. Sexualité. Folie. \(Cours de Vincennes\).ItemClaude Lacroix. Theologia Moralis I \[illisible\] Concupiscentia. \[photocopie\]](#)

Claude Lacroix. Theologia Moralis I [illisible] Concupiscentia. [photocopie]

Auteur : Foucault, Michel

Présentation de la fiche

Coteb039_f0515

SourceBoite_039 | Freud. Sexualité. Folie. (Cours de Vincennes).

LangueFrançais

TypeFicheLecture

Références bibliographiques[Lacroix, Theologia moralis](#)

Référentiel BNF<https://data.bnf.fr/ark:/12148/cb30710757p>

RelationNumérisation d'un manuscrit original consultable à la BnF, département des Manuscrits, cote NAF 28730

Références éditoriales

Éditeuréquipe FFL (projet ANR *Fiches de lecture de Michel Foucault*) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).

Droits

- Image : Avec l'autorisation des ayants droit de Michel Foucault. Tous droits réservés pour la réutilisation des images.
- Notice : équipe FFL ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [équipe FFL](#) Notice créée le 02/10/2019 Dernière modification le 23/04/2021

Données de data.bnf.fr

AUTEUR : Busenbaum, Hermann (1600-09-19 -- 1600-09-19)

TITRE Theologia moralis, antehac ex probatis auctoribus breviter concinnata a R. P.Herm. Busenbaum, nunc pluribus partibus aucta a R. P. Claudio La Croix,... Editio altera... - Index locupletissimus resolutionum omnium quae continentur tam in "Medulla" R. P. Hermanni Busenbaum,... quam in omnibus ad illam a... P. Claudio La Croix,... factis additamentis secundum ordinem alphabeti digestus a R. P. Leonardo Colendall,...

LIEU DE PUBLICATION Coloniae Agrippinae

DATE 1716/1720

EDITEUR Coloniae Agrippinae : apud S. Noethen , 1716-1720

niter; Ratio est, quia illud objectum est in se malum; quod autem non fuerit peccatum, ideo est, quia non fuit voluntarium; ergo si nunc accedat voluntas rationem actum approbans vel de illo gaudens, quod fit in delectatione, erit peccatum, quod specificatur à malitia objectiva gravi vel levi. *Nec obstat*, quod objectum forte non sit intrinsece malum, uti mala non est comestio carnis die Veneris facta ex ignorantia, nam etiam illa, quando fiebat, erat materialiter mala & prohibita, uti suppono; aliud est, si fuisset licita, v. g. propter inermittatem; tum enim licitum esset de ea delectari, quia tum nullam habet malitiam objectivam, nequidem naturalem.

90. §. 11. Quamvis ex parte objecti nulla sit malitia, tamen delectatio ex parte sui habet aliquando malitiam, propter oppositionem cum aliqua virtute vel cum natura rationali, uti si solus delectetur de copula, quam licite habent duo conjuges, aut Titius de morte per intortium illa: Cajo; in his enim objectis secundum se nulla est malitia, attamen est in delectatione circa illa, quia delectatio circa copulam opponitur castitati propriæ hominis soluti, & delectatio de morte proximi opponitur charitati: Hinc univ. saliter infert *Carden.* illam delectationem esse malam, quæ est contra Deum, proximum vel seipsum: tunc autem delectatio est contra Deum, si objectum representetur ut irreligiosum, quomodo cunque, respectu Dei vel Sanctorum, uti delectatio de concubatione sacræ imaginis facta à fatuo: contra proximum, si delecteris de objecto ut noxio ipsi: contra seipsum, si quis delectetur de peccato vel objecto ut sibi ex aliqua saltem parte malo.

91. §. 12. Licita est delectatio de bono effectu ex causa mala secuta, quia hic effectus potest in se habere bonitatem, & honestè amari, non prout est à tali causa, sed secundum se; sic potest quis gaudere de pace secuta ex homicidio, de filio nato ex fornicatione. Putat etiam cum aliis multis *Merur.* d. 8. f. 1. licitam esse delectationem de peccato, in quantum fuit causa vel occasio boni effectus, quia peccatum sub tali respectu non est malum, & in eo sensu videtur canere *Ecclesia.* *O felix culpa, quæ valent ac tantum mecum habere Redemptorem,* sed melius dicitur tantum esse licitum gaudere de ipso effectu secundum dicta l. 2. n. 187, quia non est licitum gaudere de morte alterius ut allativa divitiarum, ergo nec de ullo peccato ut causativo boni: & *S. Th.* 2. 2. q. 76. a. 1. innuens oppositum, uti & *Ecclesia* supra, explicari debent, quod velint gaudium posse esse de solo effectu, eò quod reduplicatio cadat super formam, quæ hic est effectus ipse. Si tamen affectivè præscindatur malitia objectiva, id est, si malitia objectiva non moveat affectum, & delectatio cadat præcisè super prædicatum, prout est causativum boni, delectatio non erit mala, secundum dicta, dummodo tale prædicatum possit, & recipi præscindatur ab omni malitia.

92. Q. 18. Quid specialiter addendum sit circa delectationem turpem. R. seqq.

§. 1. Illa delectatio in genere, dicitur turpis, quæ est circa aliquid specialiter dedecens hominem pudibundum & ingenuum: potest autem esse tantum scurrilis, uti si quis delectetur sermone de partibus præposteris, flatibus ventris, excrementis &c., & tum est veniale tantum, per se loquendo: quod si aliquo modo spectet vel trahat ad venerea, dicitur absolute turpis, & de hac in præfenti agitur: est autem vel merè spiritualis, quæ se continet in sola voluntate absque ulla delectatione sensitiva; vel simul est carnalis, si nempe accedat aliqua delectatio appetitus sensitivi.

§. 2. Delectatio carnalis, alia est venerea, alia sensibilibus: venerea est, quæ sentitur circa partes genitales per commotionem feminis vel spirituum generationis de ferventium, qui spiritus re ipsa sunt sanguis subtilis veluti in aërem attenuatus, ideoque facillime moventur. Porro causatur talis commotio, vel ab imaginatione, vel à copulâ feminis & eorum spirituum, vel ab eisdem feminis mordacitate, quæ facit nervos incallescere & agitari illos spiritus, uti docet *Galenus* apud *Bonapet.* d. 10. n. 88.; & dicitur talis delectatio venerea, quia à natura ordinata est ad generationem; cui Venerem tanquam Deam præfident ita tribant ethnici. Delectatio carnalis sensibilibus est, quæ oritur ex applicatione sensus ad objectum sine ulla commotione circa partes genitales, quam tamen commotionem est saltem remota apta causare: & delectatio illa sentitur communiter circa pectus cum aliquo calore vel quasi cum emotione sanguinis aut spirituum animalium circa cor, v. g. dum quis osculatur mulierem.

§. 3. Si delectatio sensibilibus non sit apta movere ad delectationem veneream, non dicitur absolute carnalis, sed purè sensibilibus, qualis est delectatio ex visu picturæ, tactu holoserici, odoratu floris, auditu mulieris, gustu sacchari. tales enim delectationes oriuntur ex proportionem seu connaturalitate, quam res tales habent cum organo talis sensus: & hæc delectatio non est de se mala, est tamen veniale eam querere propter ipsam, seu quia placet sensui, sistendo in ea, uti dicitur n. 310. Quandoque autem generatur fieri consensus, vel nullus, vel semiplenus aut plenus in delectationem turpem, explicabitur n. 226.

§. 4. In delectatione venerea, in quam voluntas consentit, sic ferè proceditur: 1. Voluntas consentit, ut intellectus cogitet de objecto turpi, v. g. de fornicatione. 2. Voluntas merè spiritualiter complacet in fornicatione sic cogitata, hinc ulla commotione venerea. 3. Cum hoc adest actus voluntarius phantasiæ imaginans illam fornicationem. 4. Ex hoc naturaliter sequitur complacentia in appetitu sensitivo. 5. Oritur sensatio, quæ ad tactum pertinet, causata ex commotione feminis & spirituum genitalium; & in hac sensatione præcipue consistit delectatio venerea. 6. Oritur cognitio spiritualis delectationis externæ, quæ est in illa sensatione. 7. Voluntas spiritualiter delectatur in hoc. 8. Cum hoc adest voluntarius actus phantasiæ imaginans illam sensationem. 9. Sequitur delectatio appetitus sensitivi in illa sensatione: & illa omnia sunt unus completus actus complacentiæ venereæ. Atque ex his patet distinguere inter se delectationem spirituales voluntatis & sensitivam appetitus; item delectationem de opere externo & delectationem de motu venereo; item consentium in motum venereum & consentium in delectationem circa opus vel circa motum venereum.

§. 5. Delectatio morosa de objecto venereo est peccatum mortale in homine, cui illicita est copula, ita *Carden.* & alii communissimè: traduntque hæc doctrinam SS. PP. ad illa verba *Matt.* 5. v. 27. *Audistis, quia dicitur est, non moechaberis, &c. Probatur ex Jobi 31. Pæpigi fradus cum oculis meis ut ne cogitarem quidem de virgine, quam enim pariter habere in me Deus desuper?* id est, quomodo Deus mihi per gratiam iustificantem adesset, si hoc facerem? Item *Matt.* 5. ait, *Qui videtis mulierem &c. ubi S. Gregorius.* Per Moysen luxuria perpetrata, per auctorem verò munditiæ luxuria cogitata damnatur. Ratio est, quia talis delectatio est causa per se & à natura ordinata ad commotionem spirituum genitalium, hæc autem commotio est mortalis in homine soluto, quia secundum *Galenum* est inchoatio prolutionis feminis, ergo.

Obji.

BnF
MSS

